

Az előfizetés ára:

1 egész évre 5 frt — kr.
1 fél évre 2 frt 50 kr.
1 negyed évre 1 frt 25 kr.

Körjegyzőknek, községeknek és néptanítóknak:
Egész évre 4 forint, fél évre 2 forint

Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetheti és egyes lappéldányokat venni lehet a kiadóhivatalban, Traub B. és társa, Valentin Károly, Böhm M., Luzsovic L., Weidinger N. üzletében és a fődohánytözsdeben.

Hirdetések:
mindenkori árjegyzék szerint.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
Nyitásterben egy sor 10 kr.

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
Barek J. és társa Erfurthban. Haasenstein és Vogler, Steiner A. Hamburgban, Daube G. L., Knoll Ignác, Frankfurtban. Opelik A., Schick Henrik, Mosse Rudolf, Bécsben.

Magyarországon:
Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarcz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodárja” Budapesten.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utczában levő hirdetések felvételi irodája

Pécs.

Kéziratok
a szerkesztőséghez, Nepomuk-utca 29-ik sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Kéziratok nem adatnak vissza.

A magyar nemzet becsmérője.

Budapest fővárosa azon alkalomból, hogy elzelt 200 évvel — 1686. szeptember 2-án — Buda a törököktől visszafoglaltatott, az ünnepélyeknek bizonyos sorát kívánja megülni és ezen okból azon külföldi, különösen a német államok fővárosait, melyeknek fejlődési seregeik élén Budavárnál harcoltak, hála és tisztelet jeléül eme ünnepélyességekre meghívja. Azonban egyik német város a másik után utasítja vissza a meghívást, — München meg épen visszautasítással azzal okadatulja, hogy a magyarok ellenséges magaviseletet tanusítanak a németek iránt. E körülményt a német hírlapok chauvin része kihasználja és, mint a „Süddeutsche Presse”, a dühnek egész kitérésével szól hazánkról és a magyar-ságról.

Elég okunk van mélyen fájlalni ezen jelenséget, mert az a kevésbé beavatott külföld előtt rosz hírünket terjeszti, továbbá, miután igazságtalan ama városok magaviselete — önértéket sérti és végül, mert politikailag okadatolatlan és kedvezőtlen behatással lehet azon benső viszonyra, melyben az egymásra utalt két nemzet, a magyar és német áll.

Akárminnyire ismeretes is a német alaposág, annyi bizonyos, hogy mihelyt Magyarország közviszonyairól van szó, az alaposág a felületességnek enged helyet. A magyar nyelvű irodalmi termékek, melyek ismeretünk forrásai gyanánt szolgálnának, ott ismeretlenek; a saját nyelvükön vett értesítések pedig olyan kézből erednek, mely minden percében kész halálos döfést tenni a magyar nemzeti önérték szivébe. Minden elégedetlen elem, hazánk bármely nemzetiségéhez tartozék is, szives meghallgatásra talál a Schulverein azon tagjainál, kik izző gyűlölettel viseltetnek minden iránt, a mi nem német. Hogy mindaz, a mi ezen forrásokból Magyarországról a németek közé kerül, a gyűlölet sugallatának következménye, az természetes; és miután maguknak a németeknek nincsen módjuk ezen hazug és hazafiatlan torások működését ellenőrizni: nem is csodálkozhatunk rajta, ha úgy ítélnék meg bennünket, ahogy a Schulverein szelleme diktálja.

Nincsen pedig valótlanabb vád Magyarországgal szemben, mint az, hogy ellensége a németnek. Ellensége volt csak nem rég is az osztrák abszolút kormány, de soha nem a németeknek. Ellenkezőleg: a mint

tény az, hogy tudomány és művészeti, tehát kulturális tekintetből első sorban a német tudomány és kultúrához szít, abból nyeri főbb táplálékát a magyar, úgy politikai tekintetben is, a mikor csak alkalma volt az önállóság atributeumai között a politika terén döntőleg nyilatkozni, mindig természetes barátot keresett a németben. A német nemzeti egység eszméjét talán előbb fejezte ki a magyar, mint maguk a németek. Mert míg magában Németországban legteljebb mint bölcsészeti fogalom, vagy, mint költői eszme, kisebb körben, távol a politikától, nyerte kifejezését, addig 1848-iki frankfurti követünk: Szalay László a német egységgel, mint politikai fogalommal számolt akkor, mikor véd- és dacsövetséget törekedett létesíteni a német Bund és a magyar állam között.

A történelem tehát tanúságot tesz arról, hogy a magyar a németben nem ellenségét, de a többi nemzetek között a legigazabb szövetségét látja azon óriási veszély ellenében, mely egy a germanizmust, mint a magyar-ságot is a szláv-ság részéről fenyegeti. — Örülnek kellene lenni annak a magyar politikának, a mely ezt föl nem ismerné. Ha mégis itthon saját magyar tüzhelyünket minden nemzetiséggel szemben erősítjük, azt sohasem tesszük úgy, hogy az idegen nemzetiségeket nemzeti jellegüktől megfosztanók: egyedül erkölcsi uton kívánunk a nemzetiségek között hódítani — első sorban maguknak a nemzetiségeknek érdekében, hogy t. i. a magyar nyelv ismeretével egy érvenyesíthessék magukat a magyar államban, mint maga a magyar nemzetiség is.

A ki tőlünk ezt is rosz néven veszi, az oly mértékben ellenséges indulatu a magyarsággal szemben, hogy ellenében védekezünk és állást foglalunk felesleges, mert az ilyeneket csak az önértékesen folytatott tények és azok következményei lesznek képesek jobb és igazságosabb ítéletre bírni.

Különböznai hisz a 46 millió német egyöntetűleg kedvező véleményrel legyen felőlünk; főleg akkor, mikor mi ugyszólván évtizedek folyamában törekszünk megalkotni azt a nemzeti államot, melynek tökéletlenebb megalkotása nekik (a németeknek) évszázadokba került. Amint egyéni, épen úgy nemzeti hiúságok is léteznek. A németek pedig most a sublimis nemzeti hiúság korszakát élék; nem szivesen veszik tehát, ha az állam-alkotás művészetében őket — kik tagadhatatlanul mindenben kitűnnek — más és még hozzá oly kicsiny nemzet fölülmulni törekszik.

Azért ne vegyük oly rosz néven a német városok kikoszarozását, a mint különben venni kellene, mert ez elkeseredés velünk szemben csak részleges; a nagy német társadalomban, főleg a vezető politikai körökben határozottan nem bír talajjal. Ezen elkeseredés csak akkor lehetne bajj, ha általánosabb körökre terjedne ki, a mi azonban nem képzelhető azon nemzet társadalmában, melynek s a világ egyik minden korban legkitűnőbb államférfia a Habsburg monarchia közép-pontjának Bécsből — Budapestre való áttételét indítványozta és keresztülvitelét jóslat-szerűleg kilátásba helyezte.

Ausztria szlávositása és föderalizálása és az egységes magyar állam.

A „Correspondance de Peth” írja:
Évek óta akadnak időről-időre bizonyos „véletlen esetek” melyek a magyar közvéleményt és a magyar parlamentet, mely pedig az egységes magyar politikai nemzet akaratát képviseli, nyugtalanságba ejtik; a mely „véletlen esetek” kiindulási pontja semmi esetre sem azoknál a tényezőknél keresendő, melyek a magyar alkotmány gépezetében, vagy a monarchia másik államával közös miniszteriumokban törvényes és alkotmányos alapon, illetve az Ausztriával 1867-ben kötött kiegyezési törvény alkotmányos alapján végzik munkájukat.

Nem csak naiv, hanem veszedelmes gondolkozásbeli restségre is vallana az, ha Magyarországon ezeknek a közbejött eszményeknek az eredetét — melyek végre is nem egyebek, mint bizonyos beteges állapotoknak a tünetei Ausztria államéletében — nem ott keresnénk, a hol azoknak a mozgató erőnek tulajdonképeni forrása után kell kutatni, melyek erősebbek, mint a személyiségek akarata és ellentálló képessége, kik Ausztriában alkotmányos szempontból felelősek. Politikai észszerűtlenség és igazságtalanság volna, ha az Ausztria felől fenyegető reakcionárius és szláv föderalizmus ragály ellen a magyar állam orvoslást és védekezést az orvosi és politikai kontárok előtt egyaránt kedvelt tüneti gyógykezelésben keresne.

Ez okból hagoztattuk mi minden alkalommal, tekintet nélkül a két, ellenkező irányban érvényesülő igazgatósságra, hogy teljesen szükségtelen és minden tekintetben ártalmas még az ilyenek legkellemetlenebb esetekben is a hadsereg kérdését naprendre tenelni és pedig azért, mert először is ő felsége a király mindig a leghebbe és leglekiismeretesebb védelmezője marad az alkotmánynak és mert a magyar királyi kormány, mely ebben a kérdésben a magyarországyülés minden pártjának egységes akaratát képviseli, a törvényhozó tényező működése folytán elég ellenálhatatlan hatalmi eszközzel rendelkezik a tényleges politikában arra nézve, hogy félreértéseknek és alkotmányosan nem jogosult tényezők befolyásának a jövőben elejét vegye.

E tekintetben ismételnünk kell azt, a mit már évek óta mondtunk arról, hogy a szláv hege-

monia, mely Ausztriában a roncsoló föderalizmus javára működik, milyen befolyást gyakorol az egységes és oszthatatlan magyar államra.

Az Ausztriában kiadott szláv vezényszó következtében ott folyton előrehaladó föderális bomlás az államférfiakat nálunk lassanként arra a vizsgálódásra kényszeríti, vajjon az Ausztriában történetek mily hatásuk volt és lehet még jövőben is Magyarországra nézve?

Az egységes magyar állam szabadságintézményei által tartotta fenn magát az évszázadok viharai közt. Az államalkotó magyar nemzetben lakozó elpusztíthatatlan szabadságszeretet és jogtisztlet nálunk soha sem tették lehetővé, hogy egy kiváltságos faj a másik felett, vagy egy szabadalmazott vallás a másik felett uralkodjék.

A magyar nemzet, mely az államot alkotta, politikai vezerségét mindig az által szilárdította meg, hogy szent István birodalmának összes népeit a lehető alkotmányos önkormányzat jótéteményeiben részesítette és részesíti még most is. A szabadság-intézmények összetartó ereje által a birodalom különféle népeiből egységes politikai nemzet lett, melynek szilárdulása minden egyes polgárnak, legyen az magyar, német, szerb, tót, vagy román nemzetiségű, a magyar állameszméhez való ragaszkodással és hűséggel kell fáradoznia. Ezen munka, az igaz, hogy még távol áll befejezéstől, de megkönnyíti azt a magyarok ezeréves politikai hagyománya, mely egyszerűen így hangzik:

Mi a bent lakó nemzetiségekkel mindenben, a mivel bírnak, szivesen és testvériesen megosztunk, de a magyar egységes államból annyit sem engedünk, a mennyi a sarujokra ragad. Egyenlő joggal bír Magyarország minden állampolgára faj- és valláskülönbőség nélkül, de az, a ki mint honpolgár közöttünk lakik és hazáját az állam határain kívül keresi, veszedelmebb ellenség, mint a kinek azon kalandos szándéka volna, hogy Magyarországot kívülől meghódítsa.

De a míg manap Magyarországon minden erő az állami egység megvalósítására összpontosul, addig ma Ausztriában, a monarchia másik felében a szláv föderalizmus rontó ereje épen az ellenkező irányban működik.

Magyarország az ausztriai belpolitika irányában mindig lelkissmeretes semlegességet tartott szem előtt, mely semlegesség határvonala azonban megszünt ott, a hol a magyar érdek veszélyeztetése veszi kezdetét. Kétléle kötelessége figyelni azon visszahatásra, melyet az osztrák szlávok chauvinizmusa a szláv nemzetiségű magyar állampolgárokra természetesen gyakorol. Második kötelessége ama kulturális és politikai tevékenység megfeszítése, mely nélkül az egységes magyar állam megszilárdítása be nem fejezhető. És e tekintetben Ausztria belviszonyaiban ránk nézve szerfölött sok tanulság rejlik.

Az osztrák németek mulasztásai, vétkei és az egyenetlenséghez való hajlamai vitték a monarchia másik felét a szláv föderalizmus veszedelme lejtőjére. Magyarországnak szabadság-intézmény által védett élénkebb politikai élete ezen veszély ellen biztosítást nyújt; de csak akkor, ha a politika hanyatlás elleni harc, úgy, mint Ausztriában történt, nálunk el nem

A „Pécs” tárczája.

A dal romanza.*)

Ott arra keletnek, hol fűszeres a lég;
Ott, a hol a palma, a rózsá virág,
Volt hajdan egy ország, a béke hazája;
Onnan jöve hozzám e bús rege szála,
Hűs hajnali szellő lágy ajkairól.

Dús volt a bírálta; nagy, messze hírének
Határt napenyészte s napkelte vetett;
Am kincse: ezüstje, aranya szivének
Csupán fia volt csak, kit zeng im ez ének
S kit, mint szemé fényét, jobban szeretett.

Dalnak nevezék a sugár, deli ifjat,
Őz atya reményét, országá fejét.
S hogy lenne utódja, mint aytá kívánta,
Számára a szomszéd királyi leányka
Kézét gyűrűvel már el is jegyezték.

Dús volt a leányzó, nincsen szó kibeszélni:
Földekben, aranyban mi volt az övé;
De nem vehető sziv kincses kamarával . . .
Szivét a királyfi egy árva leánnyal,
Örök szerelemre már összeköté.

Szeretni valóban, szivből, szerelemből, —
Nem kell oda kastély — kunyhó is elég
Szerettek az ifjak szivök melegével,
Mámortéli lelkök szent, égi herével,
Mint ember e földön szerethete még.

Szerelmeket a hír esacsán kibeszélte,
Tündér fejedelmet hívatta király,
Hosszú, korom-éjlet kettésbe susognak:
Mi legyen a leánnyal, azon tanakodnak;
Virág legyen-e majd, vagy árva sirály? . . .

S lón rózsafa a lány egy messze világban;
Ot bírn e földön oly sok kebel éj;
Altaltat egy éltet pokoltól vágyban
S csel nélkül esik le, hamvadva a lángban,
Mint lepke a fényben, ha szárnya elég.

— Megjött a királyfi hús esteli órán;
Kiáltja a leánykát — nincs, nincsen az itt.
Minden piczi bokrot tüé teszen érte;
Minden halom és domb váltotta, cserélte
Visszhanggal a bús Dal hívó szavait. —

Leodja magáról király ruháját,
Gyöngyökkel, arannyal himzett fővegét
S indul nagy utára — koldusbot a kézben,
Emészte viharzó bánatja szivében —
Felvonta a leányt a föld kerékét.

Ment, ment a szegény Dal, rongyokba takarva,
Ut nélküli uton, országokon át:
Ment téli viharban, ment nyári sugárban
S a merre befordult, kunyhón, palotában,
Énekre felajzta ezüst kobozát.

És dalt vere rajta, oly dalt, a milyenre
Jajszót zokog a sziv és könyez a szem.
Utját telehintik kincsekkel a dúsak,
Fejét fedi serege babér-koszorúnak —
Mindkaszatlan . . . a seb csak fáj csabenn.

S ment, mint szobozt vad, ismét tova, messze . . .
Mít néki a kincsek, mit néki babér!
Ha teste kifáradt, tovább üzi keble — —
Igy végre sokára, halálra epedve,
A rózsabokorhoz, szegény, odatér.

Ott bús csalógnál lett. — Az egykori ének
Kinos panaszával még zeng ajakán. —
És a szerető sziv, ha hullja keserűt,
Bús, hallgatag éjben siratni szerelmét,
Meg-megsajog olykor, mélézva dalán.

BALOG ISTVÁN.

Szegény pesti!

— A „PÉCS” eredeti tárczája —

Pepike is azon boldog fővárosi balandók közé tartozik, akik a nyár forró sugarai elől falura menekülnek, hogy üdülést zerezzenek a lombos fák árnya alatt, hallgatva, mint olvad egybe a madár dala a hegyi ér csacsogásával, szemlélve az ébredő hajnalt s hogy miként száll nyugodni a nap a kéklő hegység mögé biboros nyoszolyájába!

Mihelyt megérkezett a fővárosból, első dolga volt megtekinteni a falut, melyet elég szépek talált. Meg volt elégedve romantikus fekvésével s ugymond: bir azon kislékekkel, hol a költészet és próza találkoznak, békésen megtúrve egymást. A szabad természet közvetlen hatása alatt üdül a kredély, emelkedik a hangulat, a lélek, nemesből az érzelem, fenköltebb az eszme, a gondolat — és ebben rejlik a falunak költőessége; majd meg szórakozást talált a szárnyas állatok közt, sőt Pepike, ki a fölültelességek nagy ellensége, hogy teljesen élvezze, mit a falu idille nyújt: a tehen alá ül háromlábú székére és megfejti a „Kult.” És ez a falunak prózái oldala, bár a tyuknak is megvan a maga költészete. Így tudja Pepike egyesíteni az elvontat a tárgyilagossal.

De a fővárosból sem engedett semmit. Megörizte e jellegét is. Általában a tervszerűség jellemzi. Mindent számításból és számítva tesz. Be van osztva minden órája. Délelőtt fővárosi, délután falusi. Most a tükör elő áll, megigazítja fűrtét, aztán szavalt Petőfi verseiből (legjobban tudja az „Örült”-et), majd meg énekre gyujt és ez megragadó. Fölismerhető hangjának feszletlen hordozásában a nagy gyakorlat és a művészi ambíció. Oh! és mily ritka hang-pparátussal dolgozik?! A felső „C”-t három egész ütem alatt képes a legesekegyebb esés nélkül tartani (a zongora billentyűjén). Hangja Pattira emlékeztet. A trillákkal merész játékokt üz és teljes mindig diszkrétívál és ebben rejlik az ő tulajdonképeni művésze. Az a bátorság és közvetlenség meglepő! Egy percre sem téveszt szem elől a szerző intencióit, megérti annak szemjéit, vele érez és gondol s mily lélekemelő az érzés és gondolat ily kifejezése! — Hangja tömör, kellemesen érces, előkelő modorban tartja, kifejezésteljes, szóval: jó izlésre és jó iskolára vall.

Az egészben csak az a tragi-komikum, hogy mindezt Pepike képzelel így el maga felől és e hite öntudatába folyt át; míg ellenben a szegény plébános, ki kétezer lépésnyire lakik tőlünk, hogy saját szavai- val éljek: megsántult mind a két fülére és oly heves szakgatást kapott, hogy pamutalt kellett bedugnia fülét, mit jó Pista bátyám hevesen ellenzett, lábvizet ajánlván hathatór orvosságnul. De mindez nem zavarja Pepikét. Tükör előtt szavalt, énekel, könyezik és zokog, sóhajt és ölelésre tárja kissé soványas karjait, — majd meg ábrándosan emeli ég felé szeméit, aztán a szivéhez kap, mintha szerelmeörseje volna, elsikítja magát és elájul, — egy ideig voaaglik, aztán hirtelen talpra áll, megvetően jartatja fölülől lefelé szeméit, mintha végigmérné valakit és e jelenetet követi egy gunyos kacaj és ezzel vége az előadásnak. Az ajúlást és meghalást tanulmányozta mint

*) Megjelent az országos dalverseny alkalmából kiadott Emléklapok 3-ik számában.

hanyagoltatik. Azon politikai hanyatlást értjük, mely a jogi és a politikai erkölcsöt a poshadás elemeivel infalja, és a mi a legrosszabb, a nép egy részét megfosztja azon képességtől, hogy az igazat mondja és az igazat akarja hallani mindazon bajok valódi oka felől, a melyekben a nemzet sínlődik.

A ki nincs elvakítva önmaga tulbecsélése által, a kinek szemén az önérdék hálgyója és azon piszkos árnyék nincs, melylyel a kényelmesség szolgaiasság elomajósítja a hazafélség világot fényét és éltető tüzet, az buzgó munkódjék köze — kiki a maga körében — pártkülönbség nélkül magasabb hazafai kötelessége teljesítésén és buzditson rendszeres tevékenységre példája által másokat is.

Az ausztriai állapotok Magyarországon az összes pártoknak intő és ijesztő példalul szolgálhatnak. A tanulság annál érthetőbb, mivel ezen mozgalom a monarchia külpolitikájára és a magyar állam elleneségeinek szaporítására befolyás nélkül nem maradhat.

Saját ünévelünk érdeke teszi kötelességünk, hogy a szláv áramlat növekvését Ausztriában lankadatián éberséggel figyeljük. Okunk is van erre elég a különféle szláv megkésben észlelhető és legkivált Horvátországban mutatkozó politikai földrengés előjeleiben. Tudvalevő dolog, hogy azon politikai áramlatok, melyek ugy az ausztriai hivatalos szláv vezetők befolyása, valamint Taaffe gróf parancsszava alól magukat kivonják, visszahatásukat rendszeresen Zágrábra gyakorolják. E visszahatás pedig nagyban akadályozza a magyar államegység kiképzésének a nélküli is fardaságos munkáját. Sőt egyenesen felbátorítja azon pártot, mely Horvátországban az államegység ellen szervezett felszámolást képviseli.

A magyar államfértáknak ezen a magyarokra nézve is égető kérdéssel szemben „toujours en vedette” kell állniok és ezzel szemben a doktrínáktól ép ugy, mint rózás képzeldésektől egyaránt menteknek kell maradniok. Azok az osztrák „Beschwichigungshof-rath”-ok, a kik Bécsben az önkéntes „eunuch”-ságot képviselik, a szláv reakció által szervezett faji gyűlölet izzó laváját papirgatók által az egységes magyar állam határaitól távol bizony nem tarthatják.

A szláv faji gyűlölet emez izzó és szikrázó lávája egyáltalán nem törődik azzal, hogy Taaffe gróf cseh-szláv vezényszóra és a Galiciával szemben szervezett borraivalos politika segítségével hogyan bicog tovább (fortwurstelt), a mint ő maga mondotta egyszer, hanem földalatti utat kezd magának törni a horvát tartománygyűlés ülésterméig. Itt kerülnek napfényre vulkani kitérő-ként a pocsek és tüz torzszüleményei, melyeket udvariasságból „Starcevicus”-nek neveznek. Itt nyilvánul csak igazán bátran a szabadon idomított ördögös, valamint a szláv nagyzási hőbort, melyet Ausztriában kanakánál akarnak.

De bármint szomorú és undorító legyen is a tékozlásig bőkezű magyar alkotmányos szabadsággal való visszaélés, a szabadság intézménye még ezen fardhatatlan rombolókkal szemben is megtartja áldásdó hatását. A szabadság sugarai megvilágítják ennek a szláv en miniature Vesuvnak legbensőbb mélységét is s legalább lehetővé teszi annak megfilylését, hogy mikor kezdődik azon időpont, a melyben szent István koronájának egységes államterületét nagy kitérés ellen kell védelmezni.

A semlegesség, melyet Magyarország az osztrák belpolitika iránt fenntart, azt szünik meg, a hol a magyar egységes állam összetartó erejére nézve a veszély kezdődik. Ez volt a mi véleményünk mindenkor. S csak örülni tudunk neki, ha államfértáink minden párton ezen fölfogás felé hajolnak.

Napról-napra, sőt, mondhatni, óráról-órára általánosabb lesz Magyarországon azon nézet, hogy a szláv reakciónárius uralom Ausztriában is természetellenes, Magyarországra nézve pedig egyenesen ártalmas, sőt hosszabb időre epenséggel tarthatatlan. Ép ugy, mint nem merészelni senki itt a magyarok történelmi hegemoniáját megtámadni, ugy a német-osztrák megrovást érdemlo egyenetlenkedési ösztöne dacára is el kell ismerni tartózkodás nélkül, hogy ugyanazon történelmi jog, politikai vezérség Ausztriában senki mást nem illet meg, mint a német elemet, mely az osztrák államot megalkotta s évszázadok viharjain keresztül vérvél, veritékével, valamint kultúrája fegyvereivel megvédelmezte.

Most pedig közeledik azon időpont, midőn a magyar államférták kénytelenek lesznek komolyan felállítani ezt a kérdést: Vajon Ausztriának szláv tartományokra való szétszakadása nem veszélyeztet-e a magyar állam biztonságát? S vajon ezen föderális átalakulás nem veszélyeztet-e az 1867-iki kiegyezést? S végül, hogyan tartható fenn a dualizmus egyenlány lazan összekapcsolt szlávjellegű osztrák tartományal?

Az országos dalünnep lefolyása.

A pécsi országos dalünnep és ezzel összeköve dalárdánk 25 éves jubileumának ünneplésségei a vasárnapi nappal értek véget és pedig — mint azt bátran elmondhatjuk — mindenkinél megelégedésre. Az ünneplési improvizáción, művészi becsé, mint azt a fővárosi hírlapok is licsérőleg kiemelik, kétségbevonhatatlan és városunk jó hírnevének országsszerte emelésére szolgál.

Az ünneplési leírására a lapunk mult számában közölték folytatásul a p e n t e k i közgyűlés kiegészítésével kell kezdenünk, melyen megválasztott a tisztikar és pedig: a dalárszövetség elnöke: Bartay Ede, alelnökké Follmann Alajos, titkárrá idős Abrányi Kornél, karnagygyá Hubay Jenő, t. karnagygyá Kovarc Emil, pénztárosul Goll János, ki azonban másnap ez állásáról lemondván, a pénztár kezelésével a számadások tisztába hozataláig Hubay Károly dr ideiglenes pénztáros bizottat meg.

A losonci dalárda ajándékára vonatkozólag határozottat, hogy azt a versenyben részt vett dalárdák elnökei — az arany érmet nyertekének kivételével — fogják az aranyérmet nyert dalárdák egyikének odaítélni.

Este a második dalverseny tartott meg, nagy hatással; különös tetszést arattak a budai, kolosvári és kassai dalárdák.

A szombati közgyűlés nevezetesebb és közérdekű határozatai a) a jövő, 1888-iki országos dalverseny színhelyül Szeged és Ungvár közüli a választás Szegedre esett. 2) A királyi-hymuszra kitűzött pályázatok sikertelenek maradván, az ügy levétnai határozottat a napirendről, a díj (100 arany) azonban tovább is fenntartatik.

Délután 4 órakor a belvárosi templom új, Angster József által készített orgonája avatottat fel Kerne József kassai székesegyházi karnagy által, ki művészi játékával nagy élvezetet szerzett a templomot zsufolóság megtöltött közönségnek. A magasított ünneplényen közreműködött még Platz Emilia kisasszony, az „Agnus Dei” éneklésével nagy hatást érve el, továbbá Belezny Antal jászberényi, Hock János nagykanizsai és Kossovits János komáromi karnagyok.

E nap folyamán tartott meg az összhangverseny, a 17 dalárdának több mint 400 tagja által énekelve. Előadott: Erkel Ferenc „Hymnus”-a, Liszt „Királydal”-a, Zimay László „Honfidal”-a, Zichy Géza gróf „Bucsu szerenád”-ja, Huber Károly „Rákóczy induló”-ja, Hubay Jenő „Sónhajtás”-a, Mihályovits Ödön „Völgy és bérce”-e, Erkel Ferenc „Honvdt takarodó”-ja, Szentirmai „Eredeti magyar dalfüzér”-e és Egressy „Szózat”-a. Az előadás fénypontja Zichy „Bucsu szerenád”-ja volt, melyet a nemes gróf maga vezényelt és kit a dalszarnokot zsufolóság megtöltött közönség szünni nem akará tabsan részesíteni, mi különben minden szám után felhangzott. Dícsérettel kell megemlékeznünk a kiegészített városi zenekar működéséről, mely minden oldalról a legnagyobb elismerést talált. E hangverseny — némi rövidítéssel vasárnap d. u. lezállított áron, a nép számára ismételtetett.

A vasárnapi nap a „Pécsi dalárda” fennállásának 25 ik évfordulójának volt szentelve.

Az ünneplési méltó volt a pécsi dalárda multjához. Az évtizedeken át külön-külön kivívott dícsőség e napon fölújult — egy tömegben.

Réggel 9 órakor istentiszteletre gyülekezett a „Pécsi dalárda” s a diadaljelvényekkel elhalmozott díszes zászól alatt bevonult a belvárosi plébánia templomba, hol a középben, a szentély előtt foglalt állást, míg a padokat s a templom többi üres helyeit a legválogatottabb közönség tölté meg nagy számmal.

A fölőttar tetegen egy igen szép virág-vánkos díszlett csupa fehér virágból, a középben vörös virágokkal kirakva a 25-ös szám pompázott.

Percel Miklós főispán s Aidinger János kir. tanácsos és polgármester a szentély előtt részükre felállított díszpárban foglaltak helyet.

Mendlik Agoston címz. kanonok, belvárosi plébános nagy segédlet mellett celebrált az ünneplény misén, mely alatt a derék „Egri dalkör” énekel.

Gyönyörű számok voltak a „Kyrie”, „Gloria” és az „Agnus Dei.” de a szép mise göcnpontja mégis az a szám volt, melyet kehelybontáskor adtak elő: Hoffer Melanie k. a. kedves hangjával remekül énekelte a szót, melyet Hoffer Károly orgonán és Zoller gondnokán kísérték, az összekötés az „Egri dalkör” énekelte szép hatással.

A mise végeztével a „Pécsi dalárda” tagjai ezernyi néptömegtől kísérv a dalszarnokba vonultak partján, kedves feleségemnél és kis fiacskámnál kalandozott, kiket minden nap vártam h. z. Velem egy is keveset törődött Pepike, mert az Alkotó nem áldott meg dön-zsuani tulajdonságokkal. Azt azonban nem is sejté, hogy nős vagyok. Akkor talán még szöbe sem állt volna velem. Annál jobban boszantotta őt az én szép barátomnak látszólagos közönye.

Ebéd után ki-kí távozott dolga után. Pepike le volt szujta. El is énekelte azonnal, hogy „Sujt az átok” stb. Ily illetlen és unalmas urakkal még soha sem volt dolga. Egy szöval sem emlékeztek meg szépségéről. Már pedig azt észre nem venni illetlen dolog. Sietett is folkeresni Szidi nénjét. Nyakába borult és keservesen zokogott. S amig nézem fakadt, hogy mi baja, az alatt ő a tükör elé sietett és ott folytatta zokogását. Nagynehezen magához tért. — Oh! Szidi nénem — mondá elfojtott zokogással — minden illúziómmak vége! Tulbecsültem hatásképeségemet! Még csak észre sem vesd. De miért is oly szép M... ur? Természetalkotta göndör haja halvány árnyékot vet arcába és kiemeli a kék szemek szépségét. Mint a bokor hűsében a nefejejs. Arc-éle nemes és kifejezése átmenetet képez a búszvéség és szendeség között. Tömött selyem bajusza clönyösen emeli ki az érdekes halvány arcot, fatyolozottá teszi, mintha folytonos talány előtt állanánk! Oh! ő nagyon szép, csak az a baj, hogy arckifejezése tartózkodásra int, megközelíthetetlenül szigorú — és hogy nincs reményem őt meghódíthatni! Érdemes szépség, kínos szigorral! Vagy tán majd idővel? Oh! csak sejtésem. Mindent elkövetek, hogy megnyerjem őt. Két fonatba eresztém le hajamat és mindig ott leszek a templomban, ha ő elmegy. Az is lehet, hogy bátor-talan. Oh! Ezek a férfiak! Csakhamar éreztem vele rokonszenvenet. Azt a másikat (t. i. engemet) ki nem állhatom. Gyűlölok minden zsurnalistát. Képzelm csak: ott vagyok a lóversenyen, elfoglalom a tribün legzsembebtöbbség helyét. sőt lemegyek a totalizátor elé, fogadok egy Baltazzi Hector által

be a jubileumi díszgyűlésre, hova csak belépő jegy mellett lehetett jutni. A dalpadon körülakban a dalárdákat megkoszorozott városunk szövei, továbbá Percel Miklós főispán, Paxy tábornok, Follmann Alajos dalárszövetségi alelnök, Bánffy Simon kir. tanácsos, Petrovics nagyvárdai kanonok és több dalárda képviselője foglaltak helyet. 1/2-11-ór jelem meg a pécsi dalárda zászlóánjának, övezgy Mújltth Gyöngyéné ó excellenciájának képviselőjeként annak leánya: Pal-lavici grófné, kit a közönség lelkes éljenzéssel fogadott. A dalpadnak a közönség felé néző végén egész csoport hanggyállvány volt felállítva a leg-szebb színekben pompázó koszorúkkal, ajándékokkal, melyekkel a pécsi dalárda volt megtisztelendő. Pallavici grófné megjelenése után ragyogott a pécsi dalárda jellegű dalára, melynek elzengése után Aidinger János kir. tanácsos a dalárda elnöke megnyitá az ülést, köszönetet szavazva ő méltóságának Pallavici grófnának, Percel Miklós főispánnak és a meg-jelent dalároknak szives megjelenésükért. Az elnök után Percel Miklós főispán emelt szót, melyben is-mételen esetelve a dal kulturális misszióját, kiemelte a pécsi dalárda dícsőségét és multját és legjobb kívánataival halmozta el a dalárdák szent ügyét. — A főispán szavaira lelkes éljenzést bört ki, mire ismét a polgármester lépett az asztalhoz, átvéve sorrendben a dalárdának küldött ajándékokat.

Az első gyönyörű ajándékot Simon Emma k. a. nyújtotta át, fehér színű vastag atlaszszallagot, mi annál becsesebb, mert mintegy pendangit képezi ugyanez a pécsi lelkes hölgyek által 1872. évi majus 19-én tartott 10 éves fennállásának jubileuma alkalmából átnyújtott babérszöruinak.

A budai dalárda nevében Ország Sándor dr országgyűlési képviselő meleg szavak kíséretében aranybogyókkal kirakott kék szalaggal ellátott babérszöruot nyújtott.

A debreczeni dalárda nevében Lengyel Imre az egyesület alelnöke ezüst babérszöruot nyújtott át. — Utána felolvastottat a debreceni dalárda dísztagjának, Kerekes Sámuelnek költeménye.

A debreceni dalárda üdvözlétét követte az egri dalkör, melynek képviselője dr Danlovits ur kék és piros szalagu koszorut nyújtott át Lelkes hazafias beszédben emelte ki a pécsi dalárda érdemét.

A györi daleyilet képviselője aranyserleget nyújtott át.

A kolosvári dalkör elnöke Finály Henrik dr kolosvári egyetemi tanár nyújtotta át a dalkör piros kék (a város színe) szalagu babérszöruját meleg szavak kíséretében, melyben a pécsi dalárda érdemét mondta el.

A losonci dalárda nevében Busbach Alám nyuj-totta át az egyesület szép babérszöruját, meleg szavak kíséretében. — A rimaszombati dalárdának képviselője szötiánul adta át a nemzeti szín szalaggal ellátott koszorét, míg a szatmári dalárda képviselője szöpi szavakban esetelte a pécsi dalárda érdemeit a magyar dalárdák fejlődése körül, mely a többi dalárdának mindig intő jelképe.

Az országos dalárszövetség nevében ismét Finály Henrik dr választmányi tag így szölt: Engem ért azon szerencse, hogy tolmácsa legyek az országos dalárszövetség indulatának. Önkéntelenül vissza kell pillantanunk a pécsi dalárda dícsőségétjes multjára, 25 évi működésére. A pécsi dalárda elért fényes sikereivel beragyogja (dalárszövetségünk; koronája a hazai dalteletnek, sőt e korona legdrágább gyémántköve, melynek tündöklése biztató sugárként arra int, hogy igyekezzünk szívvel-lellekkel egyaránt az ő nyomdokain haladva újabb és újabb dícsőséget aratni. Éljen a „Pécsi dalárda!” Erre frenetikus taps tört ki s mintegy pár percig tartó éljenzéssel üdvözölte a közönség dalárdánkat. A zaj lecsendesülése után Aidinger János kir. tanácsos polgármester állott elő, mint a pécsi dalárda elnöke s egyszerű és keresetlen, de meleg szavakkal mondott köszönetet a nagy megtisztelésért; majd pedig szives tudomá-sukra adta az egyvél gyűlt daleyegesületnek, hogy a pécsi dalárda jubileumi emlékek érmeikkel s díszok-levekkel ajándékozva meg őket; minthogy azonban leküzdhetetlen akadályok következtében az érmeik nem készülhetek el, tehát majd csak postával küldhetni meg azokat a „Pécsi dalárda”; addig pedig szives türelmüket kéri. Ezzel a jubileumi ünneplény véget ért.

A közönség elhagyva a dalszarnokot a városház közgyűlési termébe sietett, hol a zárgyűlés és a jury határozatának kihirdetése s díjak kiosztása következett.

Aranyéremt nyertek: az egri dalkör, a miskolci daleyilet, debreceni daleyilet, szegedi dalárda, budai dalárda, kassai daleyilet, szatmári dalárda, kolosvári dalkör, ungvári dalkör, összesen 9. Ezüst érmet nyertek: a szentesi daleyilet, györi dal és zeneegy-

let, kecskeméti dalárda, sátoralja-új helyi daleyilet, rimaszombati dalárda, összesen 5. Díszokmányt kapott a budapesti föddaleyilet, báttaszéki dalárda, soproni dalfüzér, összesen 3. A sátoralja-új helyi daleyilet képviselője nyomban a közgyűlésen kijelenté, hogy a kitüntetés nem tartja meglelelően azon szorgalom-mal, melyet a versenybe belefektettek s ezért az ezüst érmet visszautasították, bejelentve, hogy kilépnek az országos szövetkeztől. Pálalajkát követte — utóbb — a kecskeméti dalkör; a kolosvári dalkör pedig kijelenté, hogy állép a dalárszövetségtől.

E közgyűlésen tette meg idős Abrányi Kornél azt az indítványt, hogy a közgyűlés nevében a köz-ponti választmány keresse meg az országgyűlést, hogy Liszt Ferenc holtestének hazaszállítására a kormány utján kellő intézkedések tétessenek. Az indítvány nagy lelkesedéssel elfogadtatott. E mozgalom pártol-lására a törvényhatóságok fel fogtak kéretni. Meg-jegezzük e hírrel kapcsolatban, hogy Sopronmegye Liszt Ferencnek, nagy híró szöltöttjének emlékszöbrot fog állítani.

Az érmeik kiosztása után, mi a közönség har-síny éljenzése között történt meg, Percel Mik-lós főispán díszelők megköszönve a választmány, a tisztikar, a jury és elnöke: Zichy Géza gróf fárad-dozását, a király életével befejezte a közgyűlést. Lelkes kiáltások: Éljen a király! Éljen a haza! töl-tölték be a termet, melyeknek elhangzása után Fol-mann Alajos alelnök kiemelve a főispán érdemeit, ki mint a szabadságot harcoló hősök egyike nemcsak hazáját, hanem a rabszolgáság eltörlése mellett is küzdött, kérte őt, tartsa meg a dalnézeteket tovább is pártfogásában. Majd Kerekes Sámuel felmentve a pártfogal vendégteret, mely Pécsset reájuk vá-rakozott és a példás rendet, mely az elszállásolás körül nyilvánult, Pécs városát élétette s ezzel a köz-gyűlés véget ért.

Este 7 órakor dísz-hangverseny volt a dalszar-nokban zsufolt, Pécs és Baranya intelligenciájának virágát magában foglaló ház előtt. Hallottuk a pécsi dalárdát („Dalünnep” Thern Károlytól és „A lel-ke a vizek felett” darabokban), melyekkel mindenkit részére hódított, Szendrőy Lajos, a m. kir. opera tagját („Brogni dala”) Hoffer Károlyt („Oly pár, mely egyetért” és „Kél a hold, az est lovagja”) Hubay Jenőt, (hegedűn játszta Vieuxtemps „Ryjnai dalát” és Wieniawsky „Valse capricée.”) Abrányi Wein Margit asszonyt, (énekelte a „Sevillai borboly” című dalmű nagy áriját és idős Abrányi Kornél két népdalt „Mikor megyek a templomba” és „Kék a kötöm” a szerző zongora-kísérete mellett), Zichy Géza grótot (zongorázta — Hubay zenekisérete mel-lett — „Magyar ábránd” című szerzeményét) és Ab-rányi Emilt. (szavaltá „Prolog” című s a pécsi dal-ünneplényre írt költeményét.) A hangverseny oly éve-zetes volt, hogy a legnagyobb fővárosokban is ese-mény-szamba ment volna. Különösen ki kell emel-nünk Abrányiné-Wein Margit asszony tisztá, kecses és érzelmei énekét, melylyel mindenkit elbűvölt, Hubay Jenő bámulatos hangszer-kezelését, Szendrőy gyönyörű mély hangját és Zichy Géza gróf méltán csodált virtuozitását. A fényes közönség oly éla-gadtatásba jött a nemes gróf művészetének hallatára, hogy a tapsnak és kibívásnak épenséggel nem akart vége szakadni, ily módon akarva kifejezni azt a nagy szeretetet és tiszteletet, melylyel iránta Pécsset min-denki adózik s mit a gróf azzal hálált meg, hogy 2 magyar népdal-átíratát eljátszotta, amivel hallgatóit örökre adósáivá tette.

E hangverseny felejthetetlen emléket hagyott hátra a közönség szívében. Vele véget értek a pécsi országos dalverseny ünneplésségei s következett az elutazás, mely vasárnap és hétfőn ment véget, egye-sek azonban még tovább is városunkban maradtak. A távozók — meg vagyunk győződve — nem rossz emlékek visznek magukkal városunkból, melynek polgársága mindent elkövetett, hogy vendégeink jól érezzék magukat körülben s ez sikerült is. S ha az országos dalárszövetkezt központi bizottsága a köz-gyűlési ügyeket előkészítve hozta volna ide — amit épenséggel nem lehet elmondani —; ha a központi és ünneplény-rendező bizottságok részéről nagyobb gond fordítottat volna arra, hogy a vendégek az egyes napokra kiszabott mulatságok és teendők prog-ramjával eleve megismertessenek, az ünneplény bizo-nyára mintaszerű lett volna. A azonban így is teljes elismerést érdemel az és országsszerte jó emlékeket keit fel a résztvevők keblében, kitörölthetetlen betük-kei irva abba a pécsi vendéglátás szép napjait, melyek legfőbb ékességét algha nem a pécsi szépi hölgyek képezik, kik a vendégek szíveit valóssággal megbabonázták. Legalább vágyának vissza hozzánk!

Sarab, a híres. Szöval; jövőt lehet neki jóslni az elájulásban.

Önelégületen a tükörbe mosolyog és megy tiz-órai toilletet csinálni, mert ma a falusi urak obaj-tanak nála „uobis” vizitet tenni. Előre is mosolygott a szegény úriak falusi modoran, együgyűségén, kik nem tudnak, miként ő „r”-ből beszélni s mily gyö-nyörűséget szerzett neki az a gondolat, hogy szegé-nyeket elmét ötleteivel zavarba fogja hozni. Hát az a szánalmas tekintet, mit nyerni fognak imádói, ha lábait elől szemlélni őket?!

Pepike jól sejtett, mert kevéssel déli harangszó előtt két ur nyitott be, Laci barátom és én. Mi falusiasan aláz-szolgájt mondtunk, ő meg nagyvárosi-asan bilentett a fejével és kegyeskedett divatos „jó napot” kívánni, a szánalomnak kifejezésével hang-lejtésében.

Laci barátom az ő mesterkéletlen, de mégis előkelő megjelenésével szemmel láthatólag hatást idé-zett elő. Pepike rajta felejté tekintetét. Azonnal tisztába voltam a helyzettel, láttam, hogy Pepike vesztette el a csatát. A kolosonos bemutatás után azonnal jelen-tették, hogy asztalon a levés. Pepike ismét csak elő-vette ájuló művészetét s kétségbe volt esve. Most tudta csak meg, hogy mi tulajdonképp nem az ő tisz-teletére jöttünk, hanem egyszerűen azért, hogy étkez-zünk. Laci, mert nőtlen volt, én meg azért, mert feleségem és fiacskám a furdóben vannak. A kény-szeresség alkotta szerencse Pista bátyám asztalához vezetett.

Az én jó barátom természeténél fogva hallgatag, többet gondol, mint beszél, kedélye közelebb áll ugyan a komolyhoz, mint a búskomorhoz, sőt néha kedélyes is; de aki őt először látja, szentül hiszi, hogy öngyilkosságot tervez. Abrándos kék szemei okosságot árulnak el, melyeket tetszélgesből sohasem jártatott. Ő tehát nagy bölcsen hallgatott egész ebéd fölött és en sem akartam kevésbé bölcs lenni: tehát én is hallgattam. Külömben az én lelke messze a Balaton

nyargalt lóra, toillettem a legutolsó párisi divat után készült lovagostorokkal, patkókkal és kengyelvasakkal díszítve, nyeregkálappal fejemem és azok a kiállhatatlan zsurnalisták egy szöval sem említék nevemet, midőn a sportkedvelő szépségüket leírták. Egyszer meg műkedvelő előadáson játszottam és az egyik új-ság szini kritikusa kiméletlenül tönkre tette művészi reputációm! Oh! azok az újságírók veszedelmes emberek!

Pedig — vágott közbe Szidi néni — Ő (t. i. én) igen jó barátja Lacinak, sokat mondíthatna a dolgon. Ne mondja, kedves, aranyos jó nénem, — hát csakugyan? Oh! ez az ember oly szeretetreméltó. Én jó emberismerő vagyok, erősen hiszem, hogy mellettem foglaj majd állást. Oh! ő csökölmi való ember. Talán még az újságban is leírja egyik báli toillettemet?!

Másnap meglepett Pepikének irántam tanusított szeretetreméltósága. Nem volt többé a búské fő-városi. Társalgásunk közben ügyes átmenetet talált és Laci barátom kedélyállapota felől tudakozódott. Én halgatagságát vérmérsékletének tudtam be; ő azonban lélektanai buvárkodása bocsájított és egész naivul azt a megjegyzést kockáztatta, hogy talán szerelmes? A fordulat tetszett nekem és kaptam rajta.

Valóban — mondám — talán a barati bizalom rovására, de meg kell vallanom, hogy ő szerelmes, szeret bátor-talanul és remény nélkül.

Nos, ha már enyit bevallott, mondja meg azt is, hogy kibe? — Oh! — válaszolám — miként neki nincs bátorsága azt bevallani, ugy nekem sincs bátor-ságom azt kegyeddel közölni. És kegyed éleslátásától fölteszem, hogy ezek után megszűnt az ok a további kérdézkösdésre. Ha akart, megértett engemet.

Pepike szentül hitte, hogy ő a választott. Pedig — mondá bátorítólal, mintha csak Laci barátommal beszélte volna — a bátorság erény a férfiban és mi hölgyek el is várjuk azt lovagjainktól! Én annyira rokonszenvezek barátjával, hogy kés

vólnék közvetítői szolgálomat felajánlani neki, ha pl. ismerném, vagy tegyük föl, barátom volna az a hölgy, akit szeret. Neki ugyanez sincs oka bátor-talannak lenni! . . .

Nesse Laci — gondoltam magamban — itt kész házassági ajánlatot rukkolnak elő.

Kedd délután epérszini mentünk az erdőbe. Én magukra hagytam Pepi- és barátomat. De az én Lacim csak a vadásztervényt szöta a képelet-társít-tás törvényeinek alapján, még csak gondolatban sem foglalkozva Pepikevel. Jó, hogy a fadjalom e ten-geren volt egy epérszál, melybe belekapaszkodhatott szegény pesti. Egy epret szakított le és átnyújtá barátomnak.

Tudja e ön, hogy mit jelképez e szin? Az élet-ben nagy szerepet játszik, alkotja az emberek jövőt és sűjt, egyiknek üdvöt, másinak karhozatot ad, be-folyásolja az ést és akaratot. megtanít sejtieni és e sejtelen többnyire valósul, — olvas a jelekből, meg-érti a néma ajkát és a szem könyvét — szöval: aki bírja: bölcs és bolond.

Laci barátom elgondolkodott e szimbólikum fö-lött, kereste az összefüggést és épen azon gondol-kodott, hogy az epret fogadja e el, vagy hogy tulaj-donképp mit is válaszoljon? A véletlen sokszor kisérti az embert. Egy küldönc jött sürgönyvel. Laci feltörte, elolvasta és ismét eltette, egyszersmind bucsut véve tölünk.

Mit jelentsen ez? — kérdém tőle. De ő nem nekem, hanem férfias nyugalommal Pepinek válaszolt.

Azt kérdezte előbb nagysáld, hogy tudom-e, mit jelent a piros szin? Igen tudom. A szerelem színe. Oh! én ismerem e szint, miként érzem a szerelem hevét szíveremben. Kiegészítem fejtegetéseit és azt mondom, hogy a szerelem isteni szikra, mely világít és vakká teszi, — tünemény, mely az agyat étherrel önti be, a képeletet fölszigazza az örülésig, az elme-nek szárnyat és mélységet ad, hogy számításában

Herbert János katonai becsületbírósi ügyéről. Néhány héttel ezelőtt közöltük már, hogy Christen Alajos 52. sz. gyalogezredbeli hadnagy feljelentése folytán Herbert János városi I. aljegyző és cs. kir. tartalékos hadnagy ellen a becsületbírósi elvívizsgálat megindított azért, mert Christen tiszti körben ejtett magyarfaló nyilatkozatairól szavakkal nyilvánosan insultálta és ezen alkalommal Janszky tábornok fellépését is elítélte.

Herbert a megidézésre kijelentette, hogy a becsületbírósg előtt, miután az felette itélni nem illetékes, megjelenni nem fog és magyar szövegű nyilatkozatában kijelentette, hogy a polgári életben használt szavaiért semmiféle katonai hatóságnak felelősséggel nem tartozik, előadta egyttal a tényálladékat és célját, t. i. Christen insultálni, a mit tényleg el is ért.

A kik ezen nyilatkozatot, melyet mi kivonatilag ismertettünk, olvasták, meg voltak győződve, hogy ezután a Herbert ellen folyamatba tett eljárás be fog szüntettni, ez azonban nem történt, mert, mint értesülünk, a cs. kir. 4. sz. hadtest-parancsnokság — az elvívizsgálat folyamán szerzett adatok alapján — Herbert ellen most már a becsületbírósi vizsgálatot rendelte el és ezen határozat közöltetett vele oly felhívással, hogy védelmét szoval, avagy írásban adja elő.

Herbert beadta nyilatkozatát másod ízben is; de abban az illetéktelen bíróság előtt nem védekezik, épen úgy, mint első alkalommal sem, hanem kimutatván katonai szempontból is az ellenében folyamatba tett eljárás jogtalanságát és helytelenségét, éles szavakban bírálat alá veszi az ellene tett feljelentést, a mely személyes bosszú folyománya, kimutatja, hogy Janszky ellen használt kifejezései kizárólag magán-sérelemnek képezhetik tárgyát, a melyért Christen személyes elégtételre kellett volna őt kihívnia, de nem feljelentenie.

A nyilatkozatot, a mely után, reméljük, hogy a katonai hatóságok megválasztják a helyes utat, tartalmánál fogva és a benne foglalt fejtegetések miatt közöljük a következőkben:

Az 52. számú cs. kir. gyalogezred Tekintetes
Becsületbírósiának
Budapestben.

Vettem a f. évi augusztus hó 7-én kelt felhívást, a melyben értesítenek, hogy az ellenem megindított becsületbírósi eljárásban a végtárgyalás f. hó 15-én fog a Károlyi-kaszárnyában megtartani és arra személyesen jelenjek meg, vagy ott meghatalmazott által magamat képviseltessem, avagy védelmemet írásban adjam be.

Miután hivatalosan értesültem, hogy ezen eljárás azért rendeltetett el ellenem, mert Janszky tábornok ur felől sértőleg nyilatkoztam, habár akkor, mint teljes szolgálatban nem álló tartalékos, polgári ruhában voltam, kijelenttem f. é. július hó 6-án kelt levelemben, hogy hazai törvényeink szerint ezen nyilatkozatomért semmiféle katonai hatóságnak, avagy bíróságnak felelősséggel nem tartozom és ha ezek illetékességének alávetném magamat, királyi szentesítést nyert törvényeink és hivatalos esküim ellen véténc, a miért is a becsületbírósi illetékességét kifogásoltam s azt ma is tagadásba veszem.

Elfoglalt közjogi álláspontomat igazolja az új szolgálatiszabályzat azon rendelkezése is, hogy a tartalékos tiszt tartalékos viszonyában nem viselheti a tulajdonát képező egyenruhát, vagyis más szoval ó akkor nem katonai, hanem polgári és azon bevett gyakorlat, hogy a tartalékos tiszt a katonaság részéről csak oly elbánás alá esnek, mint bármely más polgári egyén, de nem is kívánják meg tőlük,

többet lásson és érezzen magában, mint embert; erünkbe villamfolyamat bocsájt, hogy tőbecsüljük erőnket és bátorságot ad, hogy szerelmünk megvallani tudjuk annak, kit félve szeretünk. Én érzem a vallo más szűkségét, a szív megett és most elérkezett azon ünnepi pillanat, midőn enyémé tehetem!

Pepike már kitárta karjait, szeméit az ég felé mereszté, ajka néman vonaglott és ajnuli akart, amint azt a szinpadon látta és a tükör előtt tanulta, de ekkor veszi észre, hogy Laci barátom teljes lépésben siet haza, az én karjaim közé meg nem volt kedve ajnuli. Szegény, azt hitte, hogy a vallomás neki szól és e gondolatonál szánalmas mosolyt vetett reám. Mit volt azonban mást tenni e keserű kiábrándulás után — mint hazamenni. Az én Laci akkor már kocsin ült és gyorsan elhajta mellettünk, fehér zsebkendőjével integetett bucsuzól. Csak honn tudtuk meg, hogy barátom sürgöny útján lett értesítve, hogy miután nagykorúságát elérte, szabad rendelkezése alá esik szép öröksége. Ettől volt fűgővé téve nősülhetése is. Most tehát sietett imádottjához, hogy eljegyezze. Mint mordá: elérkezett az ünnepi pillanat, amidőn enyémé tehetem. Pepike meg volt semmülve. Leike nem volt oly erős, hogy e rázkódást lemondással, némán el tudta volna viselni. Bosszút kiabált szinpad pathoszsza, mint egy dráma-hősnő és — oh! én szerencsétlen! — a nyakam közé borul és azt mondja, hogy ó szeret engemet — bosszúból és hogy vegyem őt el, szintén bosszúból. Természetesen megköszöntem ezt a bosszú érzékenykedést. Már e házasság megboszulva volna magát. Még javában ölelgetett és rimánkodott, midőn az ajtó kitarul és azon nóm és kis fiam jöttek be. Szegény feleségemnek megállt szeme-szája, nem tudta, mire magyarán a bizalmaskodás ily nyilvánulását. Szegény fejem azt sem tudtam, hogy az ölelő karok közül meneküljek e, vagy mentsem magamat feleségem előtt. És a szerencsétlen leány annál jobban szorított, menél inkább látta, hogy feleségem karjai közé sietek, félt, hogy engem is elveszít. Csak akkor eresztett el, amidőn kis fiacskám kezét csókolt és papának szólított. Kő esett le a szívemről! Rettenetesen félek a válópertől.

Pepi pedig ismét el kezdte énekelni, hogy „Sujt az átok” stb. és aztán Pista bátyám karjaiba dobta magát, ki gyengéden megsimogatta homlokát és azzal vigasztalta, hogy: te szegény pesti!

Aggteleki (Ullein) Ferenc.

hogy a magasabb rangoknak tiszteljenek, sem ók nem követelhetik ezt, az alsóbb ranguktól.

Ha tehát tartalékos viszonyban nem élvezhetem a tiszti ranggal járó előnyöket és reám a katonai fejelem nem vonatkozik, helyes következtetés mellett Janszky tábornok ur sem tekinthető akár felebbvalónak, akár pedig előjárómnak, ő velem szemben csak magán-személy, a ki a közös hadseregben tábornoki rangot visel, a miért is incrimináti szavaim nem képezhetik hivatalból üldözendő büntény tényálladékat, hanem egyedül magán sérelmet, a melyért tartoztam volna személyes elégtételt adni, ha valaki annak idején felelőségre vont volna.

És tagadom azon felfogást, hogy ezen nyilatkozatommal saját becsületelem és ekként az egész tisztikar becsületén csorbát ejtettem (becsületbírósi szabályok 1. §-a) a melyért a becsületbírósi eljárás ellenem helyesen megindítható, mivel szabály, hogy a sértések csak azt bélyegzik meg, a ki legyenek azok saját, hozzátartozója, avagy felebbvalója személye ellen irányítva, bár rólok biztos és közvetlen tudomással bír, elmulasztja a lovagias elégtétel vételt, nem pedig azt, a ki sértett.

Hivatkozott nyilatkozatomban ki is jelentettem, hogy egyedüli céloim volt Christen hadnagy urat, — mert tiszti körben becsülte a magyarokat s ezért nem provokálhattam a nélkül, hogy a belém helyezett bizalommal rútol vissza ne éljek, flagrans módon — insultálni, hogy ekként magyarfaló étvágyánk kielégítésére alkalmat nyujtsak neki és meggyőződhessék egyttal arról is, hogy nem türünk el ily kvalifikálhatatlan fellépést és akad még magyar, a ki kész vele ezért fegyverét összemérni.

Céloim első részét el is értem, amennyiben Christen hadnagy úr beismerte, hogy szavaimmal egyenesen őt sértettem meg és kijelentette, hogy provokálni is akart; épen ezért nem titkolhattam el megbotránkozásomat a felett, hogy ezen magán sérelmet még is a hivatalos térre vitte át, nem ítözött a denuntiálás férfiuhoz nem illő szerepétől és segítségül hivta a katonai hatalmat, csakhogy szenvedett sérelme megtorlatossék és bosszúvágyú élete veszélyeztetése nélkül rajtam kielégíthesse.

Vagy talán a tisztesség fogalmával összeegyeztethető Christen hadnagy ur ezen ténye?

Mily szolgálásokat tett feljelentésével a közügyeknek?
Semmineműt!
Kimutatta, hogy kicsoda, minő a jelleme és gondolkodás módja!

A társadalom nyanis csak két esetben ismeri el a feljelentés jogos voltát; ha általa aljas büntények felfedeztetnek, avagy közveszélyű cselekmények elháríttatnak; mindent más esetben az aljasság bélyegét viseli magán és határozottan kárhoztatik.

Ezen felfogás mellett elatansan demonstráltak a közelmúltban a loyális érzelű bécsiek, midőn a felségserűért Maysen potgártársát — denunció Písztert kigolyózták minden tisztességes társaságból, a közsegtaácsbeliek pedig a terebbe léptek ott hagyták úléseiket és kijelentették, hogy denuntiással nem élnek egy padra, sőt midőn jól megérdemelt üldöztetése felett nyilvánosan panaszkodván oda nyilatkozott, hogy annyit szenved, mint a Megváltó és csaknem megfeszítettek, találoan azt kérdezte egy tekintélyes bécsi lap, vajon nem gondolt-e akkor az üdvözítő két oldalán függő latrokra.

Pedig Píszter csak egyszerű polgár, a kinek nem hivallása a párba és mestersége a fegyverforgatás; ellenfelem úgy boszulta meg magát, a mint tehetségében állott és azt jelentette fel, aki a jó bécsiek által törhetetlen büszséggel és rajongó szeretettel körülvelt császárt sértette meg. Ténye mégis világszerte méltó felháborodást keltett és a közvélemény kérlelhetetlenül sújtotta: úgy, hogy ma morális halott!

Ha ekként itéltek Píszter felett, mennyivel élesebb elbírálás alá esik Christen ur, aki tiszt létere arra vetemedt, hogy tartalékos tisztet denunciót, mert ez felebbvalója eljárását elítélte, holott kötelessége lett volna ezért személyes elégtételadásra hivni fel annyival is inkább, mivel a sérelem — saját beismerése szerint — ellene irányult!

Kérdem már most, ki hozott gyalázatot a tiszti karra? Én-e? aki nemzetem piszkolásaért nyíltan inzultáltam a tetszet, nyilatkozatomat, midőn érte felelőségre vontak, sem le nem tagadtam, sem nem módosítottam, habár kockáztaás nélkül megtehettem volna és az által élet veszem a dolognak, — hanem helyt állók érte és nyíltan szembe szállok a fejem felő tornyosuló veszélyvel! Avagy Christen hadnagy ur-e? aki a személyes elégtétel vétel kötelességének elmulasztásával minden férfias jellegből kivétközve denunciansnak csapott fel!

Hiszti talán Christen hadnagy ur, hogy a harc-téren is ily fegyverrel verheti le saját és felebarátai közös ellenségét?

Ha detektív szolgálásokat teljesítene a tisztikar, szerencsét kívánnék neki ezen hadnagy urhoz, de így — sajnos — nem!

Ezek után nyugodtan nézek elejébe a jövőnek és meg vagyok győződve, hogy ezen ügy reám néző ros fordulatot nem vehet, ha pedig minden várakozás ellenére bekövetkeznék ez, megnyugtató öntudatom, hogy kötelességemet híven teljesítettem — és legyenek meggyőződve, inkább bukom férfiuhoz méltóan, semhogy a denuncialis szennyes fegyverével győzedelmeskedjem ellenségem felett!

Kelt Pécssett, 1886. augusztus hó 10-én.
Herbert János,
magyar állampolgár.

Jó volna, ha azok, kiknek hatáskörükben áll, ez ügyet végkép levénnék a napirendről.

Hirek.

Ő felsége a király születés-napja f. hó 18-án a szokásos kegyelettel ületett meg városunkban. A város középületei fel voltak lobogóva. A lyceumi templomban ünnepi mise mondatott, melyen fényes segédlettel Sláby Ferenc nagyprépost celebrált. A templom előtt egy teljes honvéd-szakszav volt felállítva díszben. Dében a honvéd tisztikar Neusiedler József éttermében fényes banketre gyűlt össze, melyen több közös hadsergebeli tiszt is részt vett. Ugyanez időben a püspöki palotában díszlakoma tartott, melyre a megyei és városi hivatalok fejei, a városunkban maradt közhadseregbeli és hoavéd elődegenitetett óram és láncmunka a pécsi rendőrség által való gyors és ügyes megkerítése s a tolvaj (dr Szabolcsy Sándor, állítólag ujságíró) kikutatásáért tek. Lechner Gyula főkapitány és Csen-

mit a vendégek állva hallgattak — Kucsek kapitány furdózbis mondotta.

Szent-istván napján, egyetlen nemzeti ünnepünkön, melyen minden magyar kegyelettel és hálaival emlékszik meg a magyar királyság megalapítójáról, a szokásos kegyeletes módon ünnepelt városunk. A lyceumi templomban dísz-mise tartott, melyen Sláby Ferenc nagyprépost celebrált s melyen a megye, a város tisztviselői, az állami hivatalok fejei, a honvéd-tisztikar nagy számban volt képviselve.

Hymen. Folyó hó 18-án reggel 8 órakor vezette oltárhoz Sziebert Nándor ügyvéd Zsitnyánszki Etelek kisaasszonyt. Az esketési szertartást Loncsár József dr jogyuceumi tanár, a vőlegény iskola-társra végezte, a szertartás végeztével rövid, de meghatározó szavakkal esztelve a házaspár előtt a házasság élet fontosságát és reájok az ég áldását kérve. — Az új pár még a délelőtti vonalra nászutra indult.

Ujgaztói kinevezés. Polgár György a közoktatásügyi miniszter által a miskolci kath. főgimnáziumhoz rendes igazgatóvá nevezetett ki.

Elmozdított szolgabíró. A dárjai járás szolgabíróját: Mayer Bélát a belügyminiszter Percel Miklós főispánhoz érkezett leiratával a szokásos eljárással ellenkezőleg, fegyelmi feljelentések halmozása következtében állásától rögtön elmozdította.

A dárjai járás ideiglenes kormányzóját a főispán Percel Béni tiszteletbeli főszolgabíróra bizta.

Olcsó esti tanfolyamok. Schmidt C. H. ur, a francia- és angol nyelvnek tanára, ki ezen nyelvnek tanítása terén már egy év óta városunkban a legjobb sikerrel működik, f. é. szeptember hó elsejével a városi iskolaszék engedelmé folytán a belvárosi népiiskola helyiségeiben a francia és angol nyelvből külön-külön esti tanfolyamot nyit. Minden egyes nyelvből hetenkint 3 előadás lesz mindenkor 1 és 1/2 órai tartamban esti 7 óra utáni időben, 3 frt havonkénti tanulási díj fejében. Mindazok tehát, kik ezen nyelvek olcsó és alapos megtanulása iránt érdeklődnek, forduljanak fenntevetett Schmidt C. H. urhoz, ki ez ügyben saját lakásán: Mária-utca 1. sz. a. bővebb felvilágosítással szolgál.

A katonaság köréből. Tomits Antal, a bécsi-újhegyi akadémia 3-ad éves növendéke a cs. és kir. hadseregbe történt belépése alkalmából az 52-ik számú gyalogezredhez hadnaggyá nevezetett ki.

A műkiállítás ünnepeles bezárása holnap, vasárnap d. e. 11 órakor fog megtartani. A látogatottság igen szép volt, ámbar tagadhatatlan, hogy — tekintve a jótékony hazafias célt — többen is megnézheték volna. Belépti jegy több fogyott el — péntekig — 2200-nál, sorsjegyekből pedig körülbelül 3000 árusítottat el. A kiállításról a fővárosi hírlapok igen kedvezően nyilatkoznak s elmondhatjuk, hogy amely pécsi intelligens ember azt meg nem nézi, mulasztást követ el.

Halalozás. Kerese Miklós mohácsi kir. közjegyző meghalt Mohácsen. Temetése 18-án ment végbe Mohácsen. — Lukrics Ignác nyug. városi II. mérnök neve meghalt.

Hazaí Verai János, a nemzet vándor-költője szintén végiglakta az országos dalünnepeket, mert hát nála nélkül nem eshettek az országos céco se Tiszán-tul, se Dunán-tul. Eljött s jól fogadtatván, jól érezte magát nálunk; az ünnepekkel nem elégedve meg maga is rögtönzött egy-párt, összeszedve az utca-gyerkőcöket, szavalva előttük s elénekeltetve velök azt, hogy: „Hazám, hazám, édes hazám!” Irt egy csomó rigmust, melynek keserű rimjeitől könybe lábát az ember szeme — nevétenben. S nem csak megírta, hanem ki is nyomtatta s árulja „délután, de igazán” s a mi fő: nem drágán. Aki összes költeményét megvette, attól emléksorokat kér jegyzőkönyvébe. Sokan írtak bele, a többek közt ezt: „Hazaí Verai János költeményeit megvettem, Ambar bolond gombát még nem ettem.” — Az excentrikus, de jólelkű vándor költő a pécsi szegények számára költeményei jövedelméből 2 frtot adott át a rendőrkapitánynak.

A pécsi tanítóképezdével összekapcsolt 4 osztályú elemi gyakorlóiskolába a felvételek f. évi szeptember hó 1., 2. és 3-án reggeli 9—12 óráig történek a lyceum II. emeletén jobbra a tképezdei hiv. helyiségben. Mi a t. c. szülők és gyámok kellő tájékoztatása céljából azzal közöltetik, hogy ezen újja szervezett iskolába csak jobb házak gyermekeit vétetnek fel, kik külön tanítónak vezetésével mellett s alulírott igazgatósnak felügyelete alatt a testi és szellemi fejlődés igényeinek megfelelő gondos nevelésben és oktatásban részesülnek. Pécssett, 1886. aug. 15. A tképezdei igazgatósnak.

Gyermek-szini-előadás volt f. hó 8-ikán Mohácsen a kaszinóban. Játzottak benne: a kis Kugyery Ede, Margitai Walér, Wanke Jenő, Herger János, Mindszenty Béla, Margitai Jenő, Herger Szilvia és Mindszenty Aranka. Az összes bevétel 45 frt 50 kr-ra ruggott.

Ajánék a tavolból. Rosenspitz Sándor dr rabbi, (nemes-viki, somogy megyei születésű) ki már 35 éve van Észak-Amerikában és több tudós társaság tagja, Kalocsay Kornél tanár közbenjárására 1000-nél több darabból álló érdekes és értékes ásvány- és kagyló-gyűjteményét a csurgói refermátus főgymnáziumnak ajándékozta, sőt még a szállítási költségeit is, mi Jeaksonvilleből 150 arany frtba került, ő fedezte. A gyűjtemény — miniszteri engedély útján — vámmentesen érkezett Csurgóra. A hazafias, nemeslelkű tett nem igényel dicséretet, csak köszönetet és hálát.

Nagy szerencsétlenség érte Mehrwerth Sándor szegszárdi városi ellenőr családját. Mehrwerth urnak 3 éves vizslakutyája nyanis már napok óta betegnek mutatkozott és az állatorvs gyógykezelése alatt állott, mig nem mult szerdán egyszerre megdühödött és a háznál levő két kis gyermeket megharapta. A kutyá agyonütetvén, felboncoltatott, mikor is kintnt, hogy a legnagyobb foku veszetség volt a baja. A megharapdált kis gyermekek orvosi gyógykezelés alá vétettek.

Megkerült. Dusák Viktor volt huszár-hadnagy, ki körülbelül egy évvel ezelőtt Mohácsról eltűnt s hátrahagyott levelében azt írta, hogy öngyilkos lesz s a kiről a lapok azt a hirt hozták, hogy Szegeden egy furdőben agyonlőtte magát — él és pedig a katonai fogházban Pécssett, hol a mult héten, mint szökevény, elfogottat.

Elismerő nyilatkozat. A Pécssett megtartott orsz. dalárünnepegy alkalmával tölem egy nem dalárdista és nem is pécsi egyén által a „Hajó” szállóból elődegenitetett óram és láncmunka a pécsi rendőrség által való gyors és ügyes megkerítése s a tolvaj (dr Szabolcsy Sándor, állítólag ujságíró) kikutatásáért tek. Lechner Gyula főkapitány és Csen-

de s Alajos rendőrbiztos uraknak, mint kik ez ügyben hivatalukhoz méltóan és valóban igen tapintatosan jártak el, elismerő köszönetemet nyilvánítani kötelességemnek tartom. Gaal Ferenc, a szabadkai zenede igazgatója.

Gonosz csiny. A vasárnapi díszhangverseny fényes közönségét rendkívül kellemetlenül érintette azon körülörmény, hogy az előadás vége felé az eddig kifogástalanul működött villany-lámpák egyre jobban pislogtak, majd kialudtak, úgy, hogy a gázlámpákat fel kellett gyújtani. E körülörmény oka az volt, hogy valaki a villany-termelőket hajtó gőzgép szivattyuját rosszakaratból kinyitotta, miáltal a kazán megett hidegvizzel és a gép nem működhetett. A munkis-személyzet között nagy zavar állott be, szerencsétlenség azonban nem történt. A villanyvilágítás — e kellemetlenséget lezámítva — igen jól sikerült s aligha csalódnék, midőn annak Pécssett nagy jövőt jósolunk.

A rend a dalünnepegy ideje alatt alig szenvedett valami zavartatást. Ami kirívó eset történt, az, hogy Gál Ferenc bajai zeneiskolai igazgató arany-órája és Léway László kecskeméti tanító kabátja (ez utóbbit az Agoston-téri iskolából) ellopatott, azonban mindkét tárgy csakhamar megkerült. Egy kis szerencsétlenség is történt véletlenül, még pedig úgy, hogy a debreceniek szombaton egy társukat tréfából lepedőben hintázták, mi közben az kiesett és egy pár oldalbordáját eltörve, kórházba szállítottatott, hol még most is ápolatik, felgyógyulása azonban rövid idő múlva várható. Egyéb rendtelenség nem történt és ilyenekről nem is tehetünk említést, mert az, hogy a dalszarnok rutul beázott, hogy az ismerkedési estén koromsötétség volt a városban, hogy a következő utakon — rosszaságuk miatt — nem lehetett testi épség kockáztaása nélkül kocsizni — két velocipedista jött városunkba, de, nem akarva nyakukat törni, sport-hajlamaikat túrtöztették — és hogy a belvárosban pompázó gyárak füstje kellemes teherként nehezedett a sétálók mellére. — Pécs sz. kir. városában egészen rendes dolog.

Helyi termék. Fodor Antal földbirtokos „53 éves tapasztalataim a sertésenyésztés körül” című műve, mely a budapesti országos kiállítás alkalmára jelent meg, a napokban a második kiadásban fog megjelenni.

Olcsó az emberélet. Özvegy Bettelheimné udvarában építkezés folytán, Misángyi András építőmester mézt oltsára gődröt ásott, de oly közel a fakamrához, hogy midőn Schmidt Adám lakó kedden este a kamrából, hova ágyruhája felhozatala céljából ment, kilépett, a meszes gődrőbe esett. A szerencsétlen ember (70 év körüli) segélykiáltásaira a szomszedság összefutott s az áldozat a rendőrség közbejöttével a kórházba szállítottatott, hol azonban, minthogy orvos nem volt szereshető, (miért? szerk.) gyors orvosi segélyben nem volt részesíthető. A szerencsétlen, kinek haláláért első sorban a nem elég vizgázzal eljáró építőmester okolható, hosszú kintlós után meghalt.

Liszt árusítóhó-e a hetivásáron? A pécsi kereskedelmi és iparkamara tapasztalván, hogy némelyik iparhathóság a listet élelmi szernek, némelyik meg iparcikknek tekintsi s e szerint a listnek hetivásáron való árusítását vagy megengedi, vagy pedig megtiltja, a tárgyban elvi határozatot kért a miniszteriumtól. A földm. ipar és keresk. m. kir. miniszterium erre folyó évi 39821. sz. alatt kijelentette, hogy a list igenis az élelmiszerek sorába tartozik s ennél fogva az 1484-ik évi XVII. t. c. 50. §-a értelmében hetivásáron bárki által árusítható,

Mindennapi történet. „Ne menj rózsám a tarlóra, egyene vagy még a sarlóra”, így van ez a népdalban, hanem az már nincs benne, ami Cs—én egy szép és takaros kis leányunk, a Bék Zsuzsikájával történt. Mint annyi sok leány, ő is elment a közeli uradalomba aratni. Vigan folyt a munka, jó kedvű volt, danoltak, kacagtak Zsuzsika is jól talalta magát, danolt, kacagott ő is, hanem addig addig danolt s nézett a folyton körülötte legveskedő Ferkó szemébe, amig halálában beléseretett, Ferkó pedig — mert hát szabad a legénynek bolondítani a leányt — megígérté, hogy aratás után ő lesz a párja. Hanem mindennek van határa, még az aratásnak is. Elmúltak az aratási szép napok s Ferkó visszatért hazájába, a harmadik határba. Zsuzsika utána ment, amit azonban keseresen megbánt, mert Ferkónak már jegyese volt, egy szép takaros lány. Elbusolta ezen magát Zsuzsika s gyufaoldattal próbált véget vetni siralmas életének. Szerencsére megmentették s most otthon van s erősen felugadta, hogy többé sem aratni nem megy, sem a legényeknek nem hisz! — Szép lesz, ha — igaz lesz.

Erdekes térkép jelent meg Bécsben s megküldetett e lapok szerkesztőségének is. E térkép a magyarországi és ausztriai orsz. képviselő választó kerületeket tünteti elő. E munka a monarchia mindkét felében lévő összes választó kerületek politikai párt állását szemléltetve, azaz oly módon tárja előnkbe, hogy a térképnek egyszerű áttekintése után emlékeztetőnkben maradt tiszta tájékozást nyerünk a monarchia mindkét részének politikai helyzetéről. A munka szerzője gr. Kreith Béla a térkép tiszta jövedelmének reá eső részét az orsz. magyar iskola-egyesületnek adományozta. F. é. jul. 30-án 100 frtot küldött az orsz. magyar iskola-egyesületnek oly célból, hogy ezen összeget egy Bécsben már regen égetően szükségessé vált első magyar iskola alapításához fordítsa. Ajánljuk ez érdekes térképet olvasóink figyelmébe.

Hasznos tudnivalók. A cseresznye, meggy és szilva magvakat a francia gazzasszonyok összegyűjtik s tőlen át a nyitra levő vaskályhában egy-egy marékkaal az égő fára vagy parázsra vetnek belőle. A magvak egy ideig pátogtatok, aztán lánggal égnek, s az egész szobát kedves illattal töltik meg, mely az idegbetegek gyógyítására is kedvező hatással van. — Mire jó az ócska és elhasznált bőr és cipő? Kevés ember tudna erre a kérdésre felelni, mert teljesen elnyitott bőrről és lábbeliről van szó, olyanról, melyet a legszegényebb ember sem hordhat többé. Nálunk aligha használják valamire az ilyen ros portékát, de az amerikaiak jobb gazdák, nem hagyják azok veszni semmi hulladékot. A mint a szemétre került rongyból papirt készítünk, a csonttal czukrot finomítunk s földet javítjuk, úgy feldolgozzák Amerikában a rongyolt bőrféléket is Darabokra metélik, klórvégülükre áztatják s megszáradás után kemény anyagot kapnak belőle. Akkor aztán porrá őrlik, enyves anyaggal keverik s formába öntik. Lesz belőle gomb, kényél, s különféle házi eszköz. A ki megveszi, legtöbbször azt hiszi, csont tárgyat vásárolt. Közli: Egy jó akaró olvasó.

Vegyes hírek. Rötter János nyugalmazott uradalmi számvevő meghalt 71-ik évében Ollárban (Zalamegye). — Práiner Imre dunaföldvári járás-bírói díjok eljegyzte Sztanacsics ottani görög nem egyült lelkész leányát: Irén kisasszonyt. — Tolnamegye Varsád és Ozora községében a tilkoszera fellépése észleltetett. — Klenanecz György dr ügyvéd 7-ikén vezette oltárhoz Baján Drescher Ede polgármester leányát: Mariskát. — Ó-Becsén Szonnomár Elek földbirtokos eljegyzte Terék Károly földbirtokos leányát: Örsikét. — Dionysius dolna-tuzlai metropolita a múlt héten több napon át Uvidéken időzött, hova rokoni látogatására ment. — Bálint Károly volt gárdonyi református segéd lelkész Katádfára s helyébe Katona Ferenc volt paksi segédlelkész helyeztetett át. — Etl István mura-keresztúri apát aug. 3-án tartotta aranymiséjét. — Endrődi Kupricz Imre volt országgyűlési képviselő és szolgabíró meghalt 72-ik évében Guruföldön (Zalamegyében). — A bötetfai határban (Zalamegye) értékes csontleletre akadtak az özőviz előtti korból. A csontok az országos földtani intézet muzeumának ajándékoztatták, melyekért az a zalaegerszegi polgári iskola részére egy teljes közgyűjteményt fog adni. — Madarász Elemér és Kramerer Ernő dr Tolnamegye tiszteletbeli főjegyzővé neveztettek ki. — Keller Vilmos dunaföldvári tanító eljegyzte Dittrich Szilvia kisasszonyt Szegszárdon. — Leopold Sándor szegszárdi birtokos múlt szombatn ülte meg házasságának 25-ik évfordulóját. — Kutnyánszky József tolnaszentőti néptanító meghalt 51. évében. — Bodonyi Lukács pamuki (somogy megyei) birtokát (Gilla pusztával együtt) megvette Széchenyi Imre gróf somogyvári birtokos. — Pápai Bonó József földbirtokos meghalt 73 éves korában Vrácsikon. — A szigetvári önkéntes tüzoltó-egyletnek Ó Felsőge a király 100 frtot ajándékozott.

A pécsi sertéshizláló részvény-társaság heti tudósítása.

Allomány: 589 darab kövér, — 570 darab félkövér — 508 darab sovány, — 620 darab südő.
Az üzlet élénk. — Árak emelkedők. Kövér válogatott 40—44 kr., — félkövér 38—42 kr. klgkint, 45 kgr. életsúly leszámitásával, — sovány, sertés — kr., südő 32—36 kr. kgr. kilogrammonként elősúlyban.
Uj kukorica ára 5 frt 60 kr. — Arpa 6 frt 40 kr. mm-kint. — Örlés díj 50 kr. mm.

A bari sertéshizláló részvény-társaság heti tudósítása.

Allomány: 5817 darab sertés. — Ehből leölésre érni 500 darab sertés.
Takarmány árak: Tengeri dara 100 klg. 6 frt 40 kr. — Árpada 100 klg. 6 frt 50 kr. — Tengeri (szemben) 100 klg. 5 frt 70 kr. — Arpa (szemben) 100 klg. 5 frt 80 kr. a hízalóban, minden költséget beszámítva.

Gabona-árjegyzék

a Pécssett 1886. évi augusztus 7-én tartott hetivásárról.

100 kilogramm	jó	középszerű	legalábbvaló
Buza	7 frt 60 kr.	7 frt 40 kr.	7 frt 20 kr.
Kétszeres	6	5	5
Rozs	5	4	3
Arpa	6	5	5
Zab	5	4	3
Kukorica	—	—	—
Hajdina	—	—	—

Métermássa:
Szena . . . 2 frt 50 kr. — Szalma . . . 2 frt — kr.

A kiadóhivatal üzenete.

Társ kerestetik
1000—2000 frt tőkével
cement-kockák és lapok, cement-eserepek, briquette és graphit gyártásához.

A szükséges gép már itt van Pécssett.

Laptulajdonos: **FEKETE MIHALY.**
Felelős szerkesztő: **FEILER MIHALY.**

Hirdetések

Fekete selyem Faille Française, Surah, Satin merveilleux, Atlasz, Damaszk Rips és Taffot szöveteket mértékint 7-45 frtért egyes darabokban — vámentesen házhoz szállít —
HENNEBERG G., (es. kir. udvari szállító) selyem-gyári raktár Zürich. Minták kívánatra. Levelek 10 kba kerülnek.

Pályázati hirdetés.

A „Pécsi szőlősgazdák egyesületé”-ben Herman Géza halála következtében megürült borügynökség betöltésére pályázat hirdettetik. Fölkértenek mindazok, kik a borügynökséghez hivatással bírnak, hogy kellően felszerelt folyamodványaikat **f. é. szeptember hó 1-ig** Sillay József egyesületi elnöknel nyújtsák be, hol a föltételek is megtudhatók.
Pécssett, 1886. aug. hó 20-án.

A pécsi szőlősgazdák egyesülete.

A DALVERSENYEN
közreműködő műbiráló bizottság zeneművei énekhangra, vagy zongorára.

Gróf Zichy Géza:
Magyar ábránd. — Serenád.

Huber Károly:
Rákóczy induló. — Liszt Ferenchez. — Intés. — Maglai dal. — Jaj be sáros ez a város. — Tele van az orgonafa virággal.

Hubay Jenő:
A magyarok Istene. — Ébresztő. — Sójajtás. — Isten segits.

Szentirmay Elemér:
Gyűjtik a esoróákat. — A világ megátkozott. — Olvad a hó. — Jó az Isten.

Lányi Ernő: Meguntam az életem.

Wusching Konrad: Kaszás esillag.

Mihalovics Ödön: Völgy és bér.

Gal Ferenc: Hazám.

Kaphatók:

Traub B. és Társa
könyv- és zeneműkereskedésében
Pécssett.

műtermemben
a nap minden szakában eszközöket felvételek.
Fényképek minden nagyságban s alakban.
!! Csoport-képek a legújanyosabb áron !!
Pontos kivitelért és finom munkáért kezeskedem.
Vidéki megrendelések 8 nap alatt eszközölköttek.

Zelensy Károly
udvari fényképező,
Széchenyi-ber. Lowey-féle ház,
az irgalmassok templomának átellenében.

T. cz.

Miőn alulírott ezennel a t. cz. szülők és gyámok részéről 18 éven keresztül tapasztalt bízalomért köszönetemet fejezem ki, egyuttal van szerencsém szives tudomására hozni, hogy a nyilvánossági joggal felruházott

leánynevelő és tanintézetemben
(Hunyady-utca 6. sz.)

az 1886/87. tanévre való beiratások szeptember hó első napjaiban fognak eszközölkötni.

Egyuttal hátkorodom a t. cz. szülőköt és gyámokat tisztelettel értesíteni, hogy intézetemet a gyermekkeretek mintájára berendezett

előkészítő osztálylyal
bővítettem, melybe 4 éven felüli leánykák felvétetnek.

Intézetemben lakó növendékek felvételére nézve bővebb tudósítással készséggel szolgálak.

Pécssett, 1886. augusztus 18-án.

Tisztelettel
WERNER MAGDOLNA,
tanintézeti tulajdonos.

Med. dr. Kellner József
homöopathicus orvos,
Plebánia-köz 2. szám,
a belvárosi plebániának átellenében.

Leánynevelői jelentés.

Van szerencsém a t. czimű szülők és gyámokkal tudatni, hogy 6 osztályú **leánynevelő tanintézetemben** (Mária-utca 13. szám) az 1886/87-ik tanfolyam f. é. szeptember hó 2-án fog kezdődni, a beiratások augusztus 30-tól fogva eszközölköttek.

Egyuttal tudomására hozom a t. czimű szülők és gyámoknak, hogy leánykák már 3 éves koruktól fogadok fel az előkészítő osztályba (gyermekkeret), ugyszintén, hogy ez évben is felfogadok belakó növendékeket. Az e célból hozzám fordulókat szóval vagy levélben tudósítom a feltételekről.

Miőn a t. cz. szülők és gyámoknak az eddig tanusított elismerésökért köszönetet mondok, magamat kitűnő tisztelettel további kegyekbe ajánlom.

Pécssett, 1886. aug. 10.

Liebscher Vilma
tanintézet tulajdonos.

Segédjegyzőül,
vagy
ügyvédi irodába
egy volt kir. telekkönyvi díjnos szerény feltételekkel ajánlkozok.

Cim:
F. I. Király-utca 33.

Brünni ruhaszövetek
3-10 méter, egy teljes öltönyre való kapható **5 frtért** utánvétellel beküldve
Weiss Jánosnál
Brünn, Ferdinandgasse 7.
Minták kívánatra bérmentesen és ingyen. — Legújabb föltöltő és ősi ruha-szövetek 5 frtért.

Egy vég házi-vászon
1/4 széles, teljes 29 rőf.
1 vég 4 frt 20, 1 vég 1/2 széles 5 frt 50.
Minták bérmentve és ingyen.

Legújabb Pécssett, a buzatéren.

WERIN R.
nagy történelmi és mechanikai
muzeuma.

Különösen kiemelendő: Höfelérke a hét törpével és a herceggel — II. Sendor, az orosz cár halálos ágyán. — Fatima, a híros keleti szépség, a török szultán legszebb neje. — Az 5 alvó Amoretták díszes csoportja. — A két fecsegő asszony. — Egy forgó fej három arccal és még több híres szemlilyégek.

Továbbá nagy
stereoskop kiállítás 500 képzetben.

Külön kabinetben: Amor és Vénusz, díszes csoport. — A párisi nev tőre terem, melynek láttára minden látogató nevetésre fakad.

A kiállítás nyitva all naponta 9 orától este 10 óráig fényes kivilágítás mellett.

Számos látogatót kér mely tisztelettel
WERIN R.
muzeum-tulajdonos Budapestről.
Mindenn 8 nap után új felállítás.

Arlejtési hirdetmény.

A sásd-mágoesi megyei uton Csikóstóttónél a baranyai esatornán levő elkorhadtt falid helyett

uj kőhidnak építése

válván szükségessé, e célra 2881 forint 37 krnyi összeg irányoztatott elő.

Felhívatnak enaél fogva vállalkozók, miszerint ezen műtárgy építési munkálatainak biztosítása céljából

folyó évi augusztus hó 24-én
d. e. 10 órakor Pécssett a megyei székházban tartandó zárt ajánlati tárgyaláshoz 5% bánatpénzzel és 50 kros bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat a megyei jegyzőségnél az említett napon d. e. 10 óráig benyújtani el ne mulaszták, mert elkéssetten beadott ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A vonatkozó terv és költségelőirányzatok a szokott hivatalos órákban a megyei jegyzőségnél betekintheők.

Pécssett, 1886. évi augusztus 9-én.

1488
Jeszenszky Ferencz,
Baranyamegye alispánja.

Kiadóhivatal: Budapest, V., nádor-utca 7. szám.

Legelterjedtebb és legolesőbb magyar napilap.

„PESTI HIRLAP”
partoktól és kormánytól egyarant független
POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen mindennap, hétfőn és ünnepek követő napokon is, 16—20 oldalnyi terjedelemben. — Minden héten tartalmaz rendes **zenemellékletet** válogatott zenedarabokkal.

Munkatársak:
Puiszky Ferenc, Beksics Gusztáv, Tórs Kálmán, Pesty Frigyes, Borostyáni Nándor, Mikszáth Kálmán, Dr. Agai Adolf, Bartók Lajos, Tóth Béla, Dr. Kenedy Géza fel. szerkesztő stb.

Rovatvezető munkatársak:
Antalik Károly, Gyöngyösy László, Luby Sándor, Schmüttely József, Tábori Róbert stb.

Előfizetési ára: egész évre 14 forint, félévre 7 forint, negyedévre 3 forint 50 krajczár, egy óra 1 forint 20 krajczár.

Mutatványszámok egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.